

Aan Provinciale Staten

ONDERWERP	Voortgang aanbevelingen Randstedelijke Rekenkamer	TELEFOONNUMMER	+31636569455
DATUM	6-9-2022	E-MAILADRES	mieke.de.jong@provincie- utrecht.nl
DOCUMENTNUMMER	UTSP-1784050844-8390	DOMEIN/OPGAVE	LLO
VAN	Mieke de Jong	TEAM	WEB
NUMMER PS	PS2022RGW	PORTEFEUILLEHOUDER	Sterk
BIJLAGEN	Geen		

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting:

Op 22 september 2021 heeft u het Statenvoorstel Randstedelijke Rekenkamer rapport Bescherming Drinkwaterbronnen vastgesteld (PS2021RGW03). U heeft ons verzocht om u, na 1 jaar, te informeren over de stand van zaken ten aanzien van de aanbevelingen uit het rapport. Alle aanbevelingen zijn opgepakt en in uitvoering. Aanbeveling 5 en 6 zijn afgerond.

Inleiding:

De Randstedelijke Rekenkamer heeft onderzocht op welke wijze de provincie Utrecht bijdraagt aan de bescherming van drinkwaterbronnen. De conclusies en aanbevelingen staan beschreven in het rapport "Bron van bescherming, onderzoek naar de rol van de provincie bij de bescherming van drinkwaterbronnen, juni 2021".

De drinkwaterbedrijven Oasen, Vitens en Waternet produceren en distribueren binnen de provincie Utrecht drinkwater. De verantwoordelijkheid voor de bescherming van drinkwaterbronnen ligt bij meerdere overheden. Het Rijk heeft de systeemverantwoordelijkheid voor de drinkwatervoorziening en stelt landelijke regelgeving voor de bescherming van drinkwaterbronnen vast. De regelgeving komt voor een groot deel voort uit Europese richtlijnen. De verantwoordelijkheden van de provincies liggen vooral op het gebied van grondwater. De provincies zijn bijvoorbeeld verantwoordelijk voor het aanwijzen van beschermingsgebieden rond grondwaterwinningen, de in die gebieden geldende regels en voor het in stand houden van een goede conditie van de grondwaterlichamen.

De Randstedelijke Rekenkamer heeft 6 aanbevelingen gegeven. In deze brief leest u de voortgang.

Toelichting:

Aanbeveling 1: Begrenzingsen.

Zorg dat de door de gemeenten aangegeven begrenzingen en (verwijzingen naar) regels voor beschermingsgebieden aansluiten op die van de provincie. Overweeg ook om bij een eventueel verder uitstel van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) hiervoor een instructieregel op te nemen in de Omgevingsverordening.

Voortgang:

GS bereidt een 1e wijziging Omgevingsverordening voor, van de door u op 30 maart 2022 vastgestelde Omgevingsverordening. In deze aanpassing is een instructieregel voorzien richting gemeenten voor het opnemen van grondwaterbeschermingszones in omgevingsplannen. In oktober 2022 informeren wij u over de planning van de 1e wijziging Omgevingsverordening.

Aanbeveling 2: Bekendheid.

Vergroot de bekendheid van de provinciale regelgeving voor beschermingsgebieden door de regels actief onder de aandacht te brengen bij gemeenten, bedrijven en bewoners. Ga na welke lessen er geleerd kunnen worden van andere provincies en trek zo mogelijk samen op met drinkwaterbedrijven en/of andere provincies.

Voortgang:

Bewustwording en bekendheid van de regels is een continu proces. In het Bodem- en waterprogramma (Annex 1) zijn de KRW-maatregelen opgenomen die wij de komende planperiode uitvoeren. Een van deze maatregelen betreft de bewustwording rondom beschermingsgebieden. Deze maatregel omvat: het opstellen en uitvoeren van een programma met verschillende voorlichtingsactiviteiten gericht op burgers, overheden, bedrijven en initiatiefnemers om tot meer bewustwording te komen. Voor de uitvoering hiervan loopt momenteel een uitbestedingstraject. Vooruitlopend op dit programma heeft de provincie geparticipeerd in de actualisatie van de website: www.beschermjedrinkwater.nl.

Aanbeveling 3: Evaluatie en actualisatie.

Voer evaluaties en actualisaties uit als deze worden aangekondigd in het beleid, deel deze met PS en verantwoord aan PS indien evaluaties en actualisaties niet of deels worden uitgevoerd.

Voortgang:

Wij zijn ons bewust dat het uitvoeren van evaluaties belangrijke input levert voor de monitoring van de beleidsdoelen. Op 9 februari 2022 heeft u het Bodem- en waterprogramma (BWP) vastgesteld. Monitoring van de uitvoering van het BWP zal integraal worden vormgegeven in relatie tot monitoring van de Omgevingsvisie en het beleidstoezicht op de waterschappen. In 2022 zal de monitoring en (tussentijdse) evaluatie van het BWP en de invulling van een waterrapportage onder de Omgevingswet in samenhang worden vormgegeven. Over dit monitoring- en evaluatieplan BWP ontvangt u begin 2023 een statenbrief.

Aanbeveling 4: Beschermingsmaatregelen derden.

Verken op welke gebieden de provincie meer kan bijdragen aan de beschermingsmaatregelen die andere partijen nemen en aan het tegengaan van verontreinigingen waar andere partijen verantwoordelijk voor zijn. Deel de uitkomsten met PS en geef aan welke acties uitgevoerd worden

Voortgang:

Deze aanbeveling zien wij in lijn met de ambities die in het Bodem- en waterprogramma staan beschreven in paragraaf 3.2.3 Opkomende stoffen en paragraaf 3.3.2.2. Puntverontreinigingen.

Opkomende stoffen: De ambitie die wij hebben is een effectieve aanpak van opkomende stoffen, medicijnresten, gewasbeschermingsmiddelen, hormoon verstorende stoffen en microplastics, omdat deze stoffen een bedreiging kunnen vormen voor schoon en gezond oppervlakte- en grondwater. Voor opkomende stoffen zijn de ambities van de gezamenlijke provincies beschreven in het position paper 'Delta-aanpak waterkwaliteit'. Wij hebben hier regionaal invulling aan gegeven door een masterclass te organiseren over de rol van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijven die werken met zeer zorgwekkende stoffen. Daarnaast werken wij samen met onze waterpartners aan onderzoek en monitoring van deze stoffen in grond- en oppervlaktewater.

Puntverontreinigingen: De ambitie die wij hebben is om de kwaliteit van de grondwaterlichamen (schoon grondwater) te behouden en te verbeteren om te (blijven) voldoen aan de KRW en de Grondwaterrichtlijn.

We zetten ons in op het verbeteren van de grondwaterkwaliteit door het opstellen van een integrale gebiedsgerichte aanpak in samenwerking met onze partners in het gebied (beleidskeuze 14). We willen de historische grondwaterverontreinigingen waar mogelijk gebiedsgericht aanpakken. Daarbij analyseren we met de partners welke opgaven er liggen, welke belangen er spelen, welke maatregelen nodig zijn en op welke wijze deze worden geregeld in de kerninstrumenten van de gemeenten, de waterschappen en de provincie Utrecht.

Aanbeveling 5: Gebiedsgesprekken

Handhaaf de huidige structuur van gebiedsgesprekken en zorg daarbij dat de vertegenwoordigers van de betrokken partijen vanuit verschillende relevante expertises aan tafel zitten, dat er over de juiste onderwerpen wordt gesproken en dat actiepunten die uit de gebiedsgesprekken volgen worden opgevolgd.

Voortgang:

Het is positief dat de drinkwaterbedrijven, gemeenten en uitvoeringsdiensten de wijze van samenwerking in de gebiedsgesprekken herkennen en waarderen. De structuur van gebiedsgesprekken handhaven wij. Naast de gesprekken informeren wij tussentijds pro-actief naar de voortgang van de actiepunten en knelpunten. De aanbeveling is afgerond.

Aanbeveling 6: Toezicht en handhaving.

Ga met de omgevingsdiensten in gesprek over mogelijke verbeteringen van het toezicht en handhaving in de beschermingszones. Deel de uitkomsten met PS en geef aan welke acties uitgevoerd worden.

Voortgang:

Wij hebben een constructief overleg gehad met de drinkwaterbedrijven en de beide Omgevingsdiensten over toezicht en handhaving in beschermingszones. De deelnemers hebben geconstateerd dat het delen van kennis van zowel de drinkwaterbedrijven als de toezichthouders resulteert in beter toezicht. Er zijn een aantal afspraken gemaakt om het delen van kennis en informatie te verbeteren. Besloten is de afstemming 1-2 keer per jaar te herhalen. De aanbeveling is afgerond.

Vervolgprocedure / voortgang:

Zoals u leest zijn enkele aanbevelingen nog in uitvoering. De voortgang van deze aanbevelingen leest u in de jaarlijkse waterrapportage. Deze rapportages sturen wij u in het 4de kwartaal jaarlijks toe.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen